

TIJD VOOR EEN FEMINISTISCH PERSPECTIEF

OP WEG NAAR EEN
GELIJKWAARDIGE EN
DUURZAME ECONOMIE

act!onaid

Strategie ActionAid Nederland 2022–2030

inhoudsopgave

1. Tijd voor een feministisch perspectief 03

2. Dit is ActionAid 06

- Visie en missie 07
- Ons verhaal 07
- Intersectioneel feminisme 08
- Feministisch leiderschap 09
- Werken aan systeem-verandering 10

3. Onze strategische pijlers 15

- Pijler 1: Handel/IMVO 16
- Pijler 2: Klimaat 18
- Pijler 3: Energie & Grondstoffen 21
- Pijler 4: Landrechten, Landbouw & Voedselsystemen 23
- Pijler 5: Humanitair werk 26
- Pijler 6: Publieke diensten 28

4. Verandering van binnenuit 30

- Onze wortels 31
- Organisatie en aanpak 31
- Kracht en kennis vergroten 32

Begrippen en definities 34

1. Tijd voor een feministisch perspectief

Wat is belangrijker: winst of welzijn? Het antwoord is vandaag de dag te vaak: winst. Meestal ten koste van welzijn. Door deze mentaliteit kampen we met de klimaatcrisis en toenemende ongelijkheid. Dat heeft grote gevolgen voor mensenrechten wereldwijd. Vrouwen worden door hun achtergestelde sociaal-economische en culturele positie extra hard geraakt. De veroorzaker is ons economische systeem dat leidt tot schending van mensenrechten, gevaarlijke klimaatverandering en milieuvervuiling. Het is hoog tijd om in te grijpen.

Onze economie is stuk

Onze wereldeconomie draait om winstmaximalisatie, waarde voor aandeelhouders en behoud van vermogen. Deze *profit over people* mentaliteit zorgt ervoor dat wereldwijd 825 miljoen mensen rond moeten komen van minder dan \$1,25 per dag. Ondertussen lopen landen in het mondiale Zuiden jaarlijks \$200 miljard mis door belastingvoordelen voor multinationals. Eén van de vele signalen dat het systeem niet functioneert.

Landroof, honger, uitbuiting en klimaatrampen zijn de gevolgen van onze globaliserende, neokapitalistische economie. Een ongezond en egoïstisch systeem zonder oog voor duurzaamheid. Bedrijven en mensen met het grootste financiële vermogen hebben alle macht in handen. De mondiale kloof tussen arm en rijk neemt hierdoor toe. Blijven toekijken resulteert in meer klimaatrampen en de verwoesting van miljoenen levens in het mondiale Zuiden. Iets wat overigens al jaren gebeurt op grote schaal: in 2017 trof extreme droogte als gevolg van de El Niño 400 miljoen mensen; in 2018 raakten 1,4 miljoen mensen in India ontheemd door overstromingen.

Vrouwen betalen de hoogste prijs

De helft van de wereldbevolking is vrouw. Toch wordt die 50 procent stelselmatig achtergesteld met grote ongelijkheid als gevolg. Zo blijkt uit onderzoek dat 252 mannen meer vermogen bezitten dan alle vrouwen in Afrika, Latijns-Amerika en de Cariben bij elkaar (1 miljard vrouwen). Wereldwijd is de kans dat je als vrouw geweld meemaakt 35 procent. Daar waar een ramp of crisis uitbreekt, neemt dit verder toe. Ook in internationale ketens – een direct product van de rijzende macht van multinationals – staan vrouwenrechten onder druk. Vrouwen worden kortom keer op keer het hardst getroffen. De veroorzaker van de ongelijkheid is ons economisch stelsel dat draait om winstbejag.

Een feministisch alternatief

ActionAid gelooft in welzijn. In een wereld waar gelijke rechten vanzelfsprekend zijn. En waar alle ruimte is voor diversiteit en duurzaamheid. Als we zo'n wereld willen realiseren, moet de huidige machtsstructuur doorbroken worden. Zodat ook vrouwen hun potentieel kunnen benutten en positieve veranderingen in gang kunnen zetten.

**Vrouwen
betalen de
hoogste
prijs**

Dat is een toekomst die perspectief biedt voor iedereen.

Strijd voor een feministisch perspectief

Stel vrouwen in staat om hun gemeenschap op sleptouw te nemen. Zodat vrouwen kunnen meebeslissen en positieve veranderingen in gang kunnen zetten. Vooral in het mondiale Zuiden, waar vrouwen gevangen zitten in een vicieuze cirkel van armoede, uitsluiting en onderdrukking, is zo'n nieuw perspectief dringend nodig.

Feminisme is het antwoord op het huidige destructieve economische systeem. Bij een feministische economie staat welzijn van mens en natuur centraal. Denk bijvoorbeeld aan de herwaardering van de zorg,

het duurzaam benutten van de aarde, investeren in circulaire economie, het aanpakken van belastingontwijking door multinationals en het versterken van de positie van vrouwen wereldwijd.

ActionAid streeft vol overtuiging naar meer feminisme in de politiek en economie en biedt weerstand tegen de huidige economische structuur. We versterken de positie van mensen die hierdoor worden uitgebuit en werken zij aan zij met hen die een vuist maken tegen onrecht. We strijden op lokaal, nationaal en internationaal niveau voor systeemverandering en een herverdeling van macht. Zo pakken we het probleem bij de wortels aan. Samen zorgen we dat mensenrechten, klimaat en milieu beschermd en gerespecteerd worden.

2. Dit is Actionaid

ActionAid is een internationale vrouwenrechtenorganisatie die strijdt voor een gelijkwaardige en duurzame wereld. Dat doen we samen met vrouwenbewegingen en lokale gemeenschappen wereldwijd. We staan collectief op tegen ongelijkheid en armoede en geloven in een feministisch perspectief. Voor een toekomst waar welzijn urgenter is dan winst.

Dit is ActionAid

ONZE VISIE

Een rechtvaardige, duurzame en gendergelijkwaardige wereld waarin mensenrechten, klimaat en milieu worden beschermd en gerespecteerd.

ONZE MISSIE

We streven naar een feministische, rechtvaardige en groene transitie door verschuiving van macht en systeemverandering.

ONZE WAARDEN

Intersectioneel feminisme, feministisch leiderschap

Ons verhaal

We leven in een wereld die draait om winst.

En kijk waar het ons heeft gebracht: de natuur hapt naar adem, de kloof tussen arm en rijk groeit en mensen worden verscheurd door wantrouwen. Eigenlijk heeft de behoefte aan winst vooral verliezers opgeleverd. En juist vrouwen worden hard geraakt door de structurele onrechtvaardigheid. Stel jezelf daarom de vraag: ga je voor winst of voor welzijn?

ActionAid gelooft in welzijn.

In een wereld waar gelijke rechten vanzelfsprekend zijn. En waar alle ruimte is voor diversiteit en duurzaamheid. Als we zo'n wereld willen realiseren, moet de huidige machtsstructuur doorbroken worden. Zodat ook vrouwen hun potentieel kunnen benutten en positieve veranderingen in gang kunnen zetten. Dat is een toekomst die perspectief biedt.

Strijd voor een feministisch perspectief.

Stel vrouwen in staat om hun gemeenschap op slechtouw te nemen. Zodat vrouwen kunnen meebeslissen

en positieve veranderingen in gang kunnen zetten. Vooral in het mondiale Zuiden, waar vrouwen gevangen zitten in een vicieuze cirkel van armoede, uitsluiting en onderdrukking, is zo'n nieuw perspectief dringend nodig.

Samen staan we sterk tegen ongelijkheid en armoede.

Wij werken samen met krachtige vrouwen, zodat zij af kunnen rekenen met scheve machtsverhoudingen en oneerlijk beleid. Ondertussen werken we hard aan lokale oplossingen en mondiale veranderingen. In meer dan 45 landen werken we zij aan zij met mensen die strijden tegen onrecht en die net als wij geloven in gelijke kansen voor iedereen. Als onderdeel van de wereldwijde ActionAid federatie zetten wij ons vanuit ActionAid Nederland in voor een economie waarin iedereen telt en niet winst maar welzijn de kern is.

ACTIONAID.
WELZIJN IS
WINST VOOR
IEDEREEN.

Feminisme is voor ons een tegengeluid, een alternatief voor het huidige, masculiene systeem dat echt aan vervanging toe is.

Intersectioneel feminisme

Feminisme betekent bij ActionAid niet alleen de strijd tegen genderongelijkheid, maar tegen alle vormen van ongelijkheid. Met een feministische bril kijken we naar hoe scheve machtsrelaties en systematische onderdrukking leiden tot ongelijkheid en armoede. En belangrijker nog: hoe dit kan worden opgelost. Hiervan profiteren vrouwen zeker maar uiteindelijk de gehele mensheid, én de aarde. Wij geloven dat feministische waarden in de politiek en de economie leiden tot meer (gender)gelijkheid, inclusie en duurzaamheid.

Ons werk is geïnspireerd door intersectioneel feministische principes. Dit betekent dat wij geloven dat genderdiscriminatie wereldwijd overlapt met andere vormen van uitsluiting en onderdrukking. We kijken niet alleen naar genderverschillen, maar ook hoe deze zich verhouden tot etnische groeperingen, economische klasse, leeftijd, religie, geografische locatie, seksuele oriëntatie, sociaal-economische achtergrond, beperkingen en andere factoren. Zo kunnen we samen systemische onderdrukking aankaarten en duurzame verandering realiseren.

Feministisch leiderschap als oplossing

Een gelijkwaardige en betekenisvolle economie is alleen mogelijk als het systeem verandert. We doen dit door keuzes te maken vanuit feminiene waarden met oog voor mens en natuur. Dát is feministisch leiderschap.

Op dit moment wordt bijna overal ter wereld masculien leiderschap bedreven. Winst en economische groei zijn daarbij leidend. Maar als je bedenkt dat 252 mannen meer vermogen hebben dan 1 miljard vrouwen in het mondiale Zuiden bij elkaar, zie je dat dit vrouwenonvriendelijke systeem niet houdbaar is. Goed leiderschap kan bijdragen aan positieve verandering en een betere wereld. Daarom pleiten wij voor feministisch leiderschap dat mens en natuur centraal stelt. Factoren zoals herwaardering van zorg, duurzame landbouw, circulaire economie en de aanpak van belastingontwijking voeren de boventoon. We spreken van feministische doelen omdat ze haaks staan op de dominante, masculiene prioriteiten zoals economische groei ten koste van mens en milieu.

Wij geloven in feministisch leiderschap. Overal ter wereld hebben vrouwen minder sociale, economische en politieke macht. We werken samen met meer dan 2000 gemeenschappen, voornamelijk met vrouwen, en ondersteunen feministisch leiderschap om de rechten van gemeenschappen te beschermen. Samen met deze groepen eisen we verantwoordelijkheid van de overheid en het bedrijfsleven en dwingen we blijvende verandering af. Alle partijen binnen de federatie ActionAid International richten zich op systeemverandering voor economische en klimaatrechtvaardigheid. Dat betekent dat we ons verzetten tegen het neoliberalisme (en daarmee geassocieerde zaken

als het uithollen van publieke diensten, privatisering, uitbuiting en nalatigheid wat betreft onbetaald werk en planetaire grenzen) en het gebrek aan een eerlijke aanpak van de klimaatcrisis. Daarnaast richt de federatie zich op het ondersteunen van mensen die getroffen zijn door crisissen veroorzaakt door conflicten, hongersnood en natuurrampen en het voorkomen daarvan.

Aan de basis van feministisch leiderschap liggen tien principes voor een gezond klimaat, gelijke kansen en eerlijke machtsstructuren. Deze waarden voeren wij door in al ons werk én intern bij alle 45 ActionAid organisaties wereldwijd. Samen met alle ActionAid kantoren hebben we 10 feministische leiderschapsprincipes opgesteld die richting geven aan de manier waarop we werken aan verandering:

ActionAid's 10 feministische leiderschapsprincipes

1

ZELFBEWUSTZIJN

Weet wie je bent. Wees bewust van jouw kracht en ontwikkelpunten.

6

VERANTWOORDELIJK GEBRUIK VAN MACHT

Zorg altijd voor transparante besluitvorming op basis van brede betrokkenheid en input.

2

ZORGEN VOOR JEZELF EN VOOR ANDEREN

Neem voldoende tijd voor ontspanning om vanuit je eigen kracht te zorgen voor jezelf en anderen.

7

VERANTWOORD SAMENWERKEN

Werk samen aan doelstellingen, neem verantwoordelijkheid en spreek waardering uit.

3

VOOROORDELEN HERKENNEN

Ken je privileges en creëer met dat inzicht kansen voor anderen.

8

RESPECTVOLLE FEEDBACK

Sta open om feedback te geven en ontvangen, zo groeien en leren we.

4

INCLUSIVITEIT

Denk bewust na hoe je iedereen kunt betrekken en anderen een stem kan geven.

9

VERTROUWEN EN LEF

Moedig jezelf en anderen aan om lef te tonen en te experimenteren.

5

MACHT DELEN

Zet jouw macht in om ruimte te creëren voor anderen om op gelijkwaardige wijze doelen te behalen.

10

ZERO TOLERANCE

Spreek je uit tegen alle vormen van misbruik en discriminatie.

Werken aan systeemverandering

ActionAid strijdt voor een wereld waarin mensenrechten, klimaat en milieu worden beschermd en gerespecteerd. In ons werken hanteren we een *human rights based approach* (HRBA). Dit betekent dat mensenrechten in ons werk en onze aanpak centraal staan. Hierbij dienen alle vormen van discriminatie en uitsluiting te worden voorkomen. De focus binnen de HRBA ligt op samenwerking met en versterking van lokale gemeenschappen zodat zij kunnen opkomen voor hun rechten.

Veel van de problematiek waar we ons op richten is systemisch en met elkaar verbonden. Het thema *Klimaat* (waarbinnen we ons richten op de manier waarop de wereld omgaat met de klimaatcrisis als gevolg van gevaarlijke klimaatverandering en klimaatschade) hangt bijvoorbeeld samen met het thema *Energie & Grondstoffen* (waarbij we ons onder andere bezighouden met de manier waarop grondstoffen worden gewonnen voor de energietransitie).

Een ander voorbeeld is de sterke verbondenheid tussen de thema's *Humanitair werk* en *Klimaat*. Veel van de gemeenschappen waar we mee samenwerken middels humanitair werk worden disproportioneel hard getroffen door de gevolgen van de klimaatcrisis. Om een wereld te realiseren waarin mensenrechten, klimaat en milieu worden beschermd en gerespecteerd, eisen we sociaal-economische en klimaatrechtvaardigheid. Dit brengen we tot stand door systeemverandering en een verschuiving van macht.

Als ActionAid Nederland werken we samen met vrouwen en gemeenschappen in het mondiale Zuiden. We ondersteunen vrouwen zodat zij hun stem kunnen laten horen in eigen land, de Nederlandse en Europese politiek, en op internationaal niveau. Dat doen we onder andere door te faciliteren dat partners uit het mondiale Zuiden een plek aan tafel krijgen binnen de Nederlandse en Europese politiek en internationale fora, zodat ze hun belangen daarbij kunnen vertegenwoordigen.

Sociaal-economische en klimaatrechtvaardigheid brengen we tot stand door systeemverandering en een verschuiving van macht.

Er zijn zes strategische pijlers waarbinnen systeemverandering en een verschuiving van macht noodzakelijk zijn:

1. Pijler: Handel/ IMVO

Landroof, milieuvervuiling, uitbuiting en geweld tegen vrouwen zijn ernstige mensenrechtenschendingen.

De macht van de private sector en oneerlijke belastingwetgeving leiden tot ongelijkheid en economische, sociale en politieke uitbuiting¹. Economische ongelijkheid, zoals extreme vermogensongelijkheid door bijvoorbeeld belastingontwijking, veroorzaakt destructieve machtsverhoudingen.

De private sector en de meest welvarende landen zijn in staat alle sociale, economische en politieke systemen naar hun hand te zetten. Als gevolg van deze scheve machtsrelatie worden gemeenschappen en vrouwen in het mondiale Zuiden uitgebuit. Om de benodigde systeemverandering en verschuiving van macht teweeg te brengen op het gebied van handel/ IMVO (Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen), strijden wij voor bindende internationale wet- en regelgeving. Daarnaast vereist systeemverandering een eerlijk Nederlands en internationaal belastingstelsel om mensenrechten en milieurechten te beschermen. Nederland is belastingparadijs nummer 4 in de wereld. Een concreet voorbeeld betreft het belastingverdrag tussen Nederland en Oeganda. Multinationals gebruiken Nederland om in Oeganda op grote schaal belasting te ontwijken waardoor het Afrikaanse land jaarlijks miljoenen aan inkomsten misloopt.

2. Pijler: Klimaat

Met uit de hand gelopen consumptie en het verbruiken van fossiele brandstoffen hebben voornamelijk welvarende landen de klimaatcrisis veroorzaakt².

Tegelijkertijd hebben zij de leefomgeving van vele gemeenschappen wereldwijd verwoest. Ondanks dat minder-welvarende landen en hun gemeenschappen niet verantwoordelijk zijn voor de klimaatcrisis, worden zij disproportioneel hard getroffen door de gevolgen ervan. De klimaatcrisis veroorzaakt bijvoorbeeld overstromingen, landverschuivingen, woestijnvorming en verlies van drinkwater³.

Vervuilende landen en bedrijven nemen onvoldoende verantwoordelijkheid voor de door hen veroorzaakte klimaatschade. Ook op het gebied van klimaat zorgen ongelijke machtsverhoudingen, in het voordeel van welvarende landen en de private sector, voor uitbuiting van gemeenschappen en vrouwen in het mondiale Zuiden. Er is een systeemhervorming nodig om te zorgen dat er een eerlijke oplossing komt voor de klimaatcrisis. De lasten van de klimaatcrisis en klimaatfinanciering moeten daarbij op eerlijke wijze gedragen worden. Wij zetten in op eerlijke en toegankelijke klimaatfinanciering en het tegengaan van schijnoplossingen zoals Net Zero plannen van bedrijven en bio-energie gecombineerd met CO₂-afvang en -opslag (BECCS genaamd).

¹ ActionAid International (2016). The Price of Privilege.

² IPCC (2021). Climate Change 2021: The Physical Science Basis

³ ActionAid International (2021). Avoiding the climate poverty spiral: Social protection to address climate-induced loss & damage

3. Pijler: Energie & Grondstoffen Mensenrechten, klimaat en milieu lijden onder het winnen van grondstoffen in mijnbouwgebieden.

Grondstoffenwinning wordt op hoofdlijnen voor twee zaken ingezet: Het mogelijk maken van de energietransitie (om bijvoorbeeld zonnepanelen te maken) en voor het produceren van andere producten (zo wordt ijzererts bijvoorbeeld gebruikt om staal te maken). De energietransitie is nodig om de klimaatcrisis op te lossen. Grondstoffenwinning, onder andere voor de energietransitie, gebeurt nu alleen niet op een rechtvaardige en veilige manier.

Met name vrouwen betalen de prijs voor de negatieve gevolgen van de mijnbouwindustrie. De kosten en baten van grondstoffenwinning en de energietransitie worden oneerlijk verdeeld. Er wordt evenmin rekening gehouden met de planetaire grenzen bij winning van grondstoffen. Om de negatieve gevolgen van grondstoffenwinning in te perken is bindende wet- en regelgeving nodig.

4. Pijler: Landrechten, Landbouw- & Voedselsystemen Ontbossing, verlies van biodiversiteit, vervuiling en klimatschade zijn ernstige consequenties van grootschalige, industriële landbouw.

Daarbij worden gemeenschappen – vooral vrouwen – op grote schaal getroffen door water- en landroof. Ze verliezen toegang tot en controle over land en water. Zo wordt hun recht op voedsel ondermijnd. Het is zorgelijk dat industriële landbouw de huidige landbouw- en voedselsystemen wereldwijd domineert. De industriële landbouw leunt ook op fossiele

brandstoffen. Door de enorme macht van grootschalige industriële landbouwbedrijven en politiek-economische top is het voor gedupeerde gemeenschappen lastig om illegale praktijken tegen te gaan.

Binnen de pijler *Landrechten, Landbouw & Voedselsystemen* strijden we voor bevordering van de transitie naar duurzame en inclusieve landbouw- en voedselsystemen. Met focus op de promotie van agro-ecologie en het ontmoedigen van industriële landbouw, en het voorkomen van water- en landroof. Dit laatste kan voorkomen worden door het lobbyen voor versterking van landrechten. Daarnaast helpt bindende wetgeving ter bescherming van land- en waterrechten, gericht op vrouwen, jongeren, hun gemeenschappen en feministische bedrijven.

5. Pijler: Humanitair werk In humanitaire noodsituaties worden vrouwen en meisjes onevenredig getroffen.

Bij grote rampen, zoals hongersnood, conflicten of klimaatrampen staat fondsenwerving voor directe noodhulp bovenaan onze agenda. Met ons werk sluiten we aan bij het werk van de federatie ActionAid International die humanitaire hulp biedt in noodsituaties.

Voorkomen is beter dan genezen en daarom strijden wij voor preventieve humanitaire actie en het stimuleren van veerkracht binnen bestaande projecten van ActionAid. Vrouwelijk leiderschap is daarbij onderdeel van de oplossing. Vrouwen zijn in noodsituaties meestal als eerste ter plaatse en zijn het meest actief in preventie van rampen en bij wederopbouw. Daarom moeten zij

rechtstreeks betrokken worden bij besluitvoering rondom beleid. Wij pleiten voor vrouwelijk leiderschap bij humanitaire (preventieve) acties en willen zorgen dat de meisjes van nu zich kunnen ontplooiën tot de leiders van de toekomst.

6. Pijler: Publieke diensten

De huidige economie en belastingwetgeving zijn gericht op winst in plaats van welzijn.

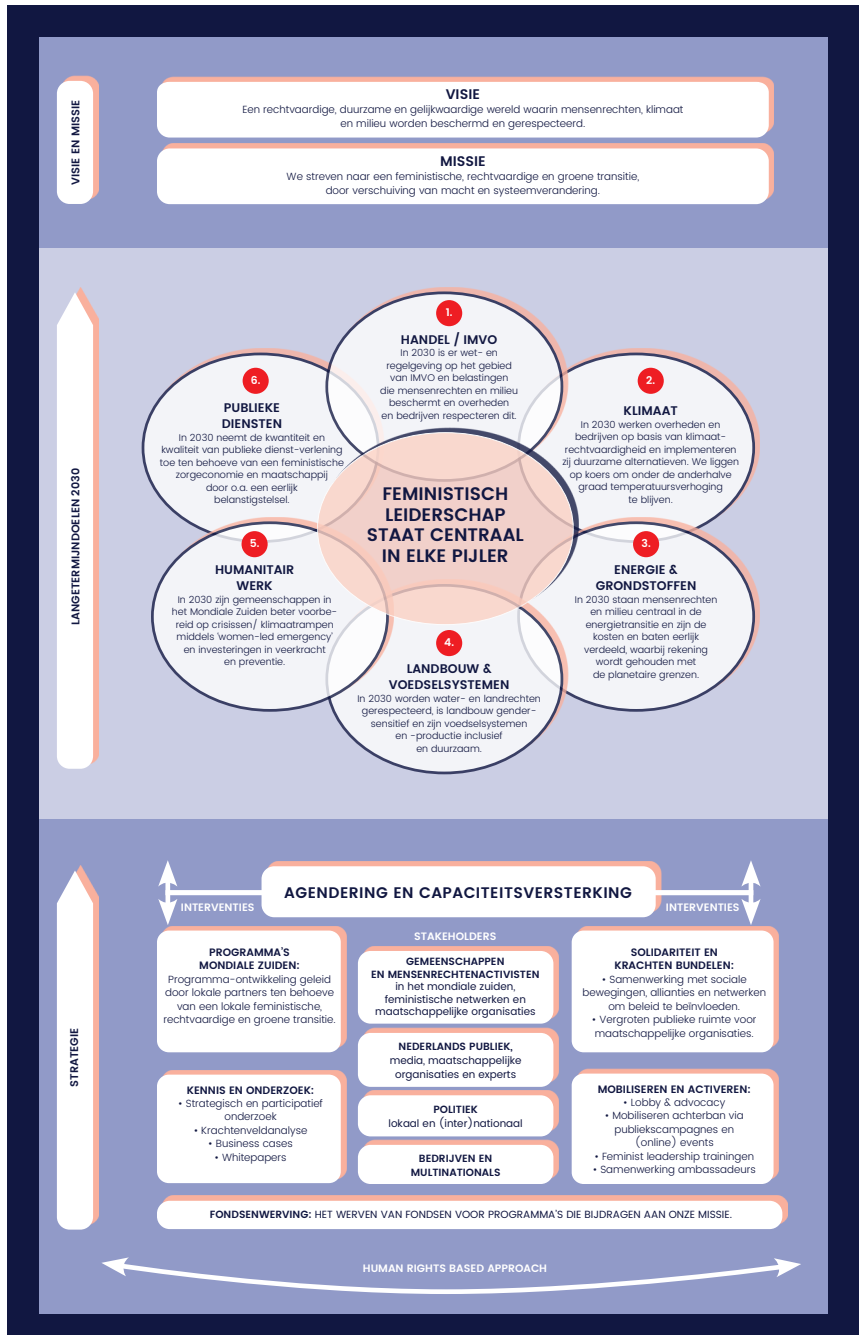
Mens, natuur en klimaat betalen hiervoor de prijs. Het economisch systeem heeft geen oog voor de economische, sociale en politieke uitbuiting van vrouwen en de financiering van publieke diensten. De oplossing ligt in het stimuleren van gender-responsieve publieke diensten

en het vergroten van de financiële ruimte die overheden in het mondiale Zuiden hiervoor hebben. Bijvoorbeeld door het stimuleren van progressieve belastingen.

Om ervoor te zorgen dat publieke diensten en financiering gender-responsief worden en gericht zijn op welzijn in plaats van winst, moet Nederlandse en internationale belastingwetgeving aangepast worden. Daarnaast moeten Nederland en de Europese Unie een Feministisch Buitenlandbeleid (FBB) van hoge kwaliteit aannemen. Tot slot pleiten we voor een Nederlandse overheid die aanjager is van gender-responsieve publieke financiering in multilaterale instituties.

ActionAid's Theory of Change is hier schematisch weergegeven. De strategische pijlers binnen de Theory of Change worden in het volgende hoofdstuk verder toegelicht.

2. Strategische pijlers

Feministisch leiderschap bepaalt de koers van onze zes strategische pijlers. Per punt lichten we de aanpak op hoofdlijnen en mijlpalen voor de periode 2022-2030 toe. Bij alle strategische pijlers zetten we dezelfde activiteiten in om onze doelen te bereiken. Dat zijn: programma's in het mondiale Zuiden, kennis en onderzoek, krachten bundelen en solidariteit, mobiliseren en activeren en fondsenwerving.

1.

Pijler: Handel/IMVO

De macht van de private sector en oneerlijke belastingwetgeving leiden tot ongelijkheid wereldwijd en economische, sociale en politieke uitdagingen. De destructieve machtsverhouding zorgt bijvoorbeeld voor extreme vermogensongelijkheid en het uitbuiten van gemeenschappen en vrouwen in het mondiale Zuiden.

Een feministisch alternatief:

Wij zetten in op doelen die eerlijke machtsrelaties in de internationale handel bevorderen, met aandacht voor mensenrechten.

Daaronder valt:

- **Bindende nationale en Europese IMVO-wetgeving waarin vrouwenrechten goed verankerd zijn.** Zo zijn bedrijven verplicht mensenrechten en milieu in hun productieketens te waarborgen.
- **Bindend VN-verdrag 'mensenrechten en bedrijven' dat rekening houdt met gender.** Zo worden ook internationale VN-lidstaten en bedrijven wereldwijd verplicht vrouwenrechten, mensenrechten en milieu in hun productieketens te respecteren.
- **Een eerlijk Nederlands en internationaal belastingstelsel dat een einde maakt aan de wijdverspreide belastingontwijking door internationale bedrijven.** Zodat bedrijven hun eerlijk aandeel belasting afdragen in de landen waar de productiviteit plaatsvindt.

Deze groepen willen we bereiken:

(Inter)nationale overheidsinstanties en politieke organisaties zoals het ministerie van Buitenlandse zaken,

het ministerie van Financiën, politieke partijen, het Europees Parlement en de Europese Commissie, het brede publiek, bedrijven en gemeenschappen in het mondiale Zuiden.

Aanpak op hoofdlijnen

Zo gaan we te werk:

- Politieke en publieke aandacht vragen voor vrouwen en gemeenschappen die disproportionele mensenrechtenschendingen en milieuschade ervaren door bedrijfsactiviteiten.
- Politieke en publieke aandacht vragen voor landen en gemeenschappen die benadeeld worden door nationaal en internationaal beleid gericht op winst, en door het faciliteren van belastingontwijking, voor een kleine bovenklasse en welvarende landen in plaats van welzijn voor de gehele samenleving.
- Structurele fondsenwerving voor bestaande programma's zodat partners in het mondiale Zuiden kunnen lobbyen voor bindende wetgeving en eerlijke belastingen op lokaal, nationaal en internationaal niveau.

Daarmee realiseren we:

- Het einde van het Nederlandse belastingparadijs.
- Eerlijke (inter)nationale belastingregels.
- Verplichting voor bedrijven om mensenrechten, klimaat en milieu te respecteren binnen hun eigen activiteiten en hun internationale waardeketens.

- De mogelijkheid voor vrouwen en gemeenschappen getroffen door schendingen van bedrijven om deze bedrijven aansprakelijk te stellen.

Onze ambities voor 2030:

- In 2030 is er wet- en regelgeving op het gebied van IMVO en eerlijke belastingen die mensenrechten, klimaat en milieu beschermt. Overheden en bedrijven respecteren deze wet- en regelgeving.

MIJLPALEN

- Eerlijke belastingen zijn onderdeel van beleidsnota en kent concrete stappen
- Verankering OESO BEPS 2.0 (eventueel in Nederlandse wetgeving)

Bilaterale Nederlandse belastingverdragen met landen in het mondiale Zuiden zijn na herziening eerlijker en gelijkwaardiger

2022

2025

2030

- Nationale IMVO-wetgeving
- EU onderhandelingsmandaat, VN verdrag mensenrechten/bedrijven

- EU IMVO-wetgeving
- VN verdrag mensenrechten/bedrijven

2. **Pijler: Klimaat**

Klimaatverandering is een van onze grootste hedendaagse problemen. Natuur en milieu worden hierdoor ernstig bedreigd. Ook steeds meer mensen zijn slachtoffer van klimaatgerelateerde rampen. Vrouwen worden daarbij het hardst geraakt. Vervuilende welvarende landen en bedrijven zijn de veroorzakers van de klimaatschade⁴, maar zij weigeren volledige verantwoordelijkheid te nemen.

Een feministisch alternatief:

Om een eerlijk klimaatbeleid te bewerkstelligen hebben we feministisch leiderschap nodig. Dat betekent dat we in dit proces oog hebben voor de planeet én voor mensen. **We richten ons daarom op:**

- **De klimaatboodschap helder en behapbaar maken voor iedereen.** Mensen hebben het recht te begrijpen wie er verantwoordelijk is voor het veroorzaken van de klimaatcrisis en wat voor schade de Nederlandse fossiele industrie wereldwijd aanricht.
- **Herverdeling van klimaatfinanciering.** We moeten het "de vervuiler betaalt"-principe installeren zodat de schadeveroorzakers opdraaien voor de kosten.
- **Versterking van de positie van lokale gemeenschappen en activisten in het mondiale Zuiden.** Deze groepen worden structureel buiten gesloten in beleidsprocessen, zowel nationaal als internationaal. Terwijl zij degenen zijn die vaak het hardst geraakt worden. Hun stemmen,

ervaringen en oplossingen verdienen een podium. Zij weten namelijk vaak het beste hoe om te gaan met de gevolgen van klimaatverandering.

- **Stoppen van perverse subsidies (inclusief belastingvoordelen) voor de fossiele industrie.** De fossiele industrie ontvangt miljarden euro's aan belastingvoordelen en subsidies. Groene alternatieven komen daarom niet van de grond. Als perverse belastingvoordelen en subsidies richting de fossiele industrieën worden stopgezet, hebben zij geen business case meer. Er ontstaat zo meer ruimte voor de ontwikkeling van groene alternatieven.
- **Aandacht voor (gender-) ongelijkheid binnen de wereldwijde klimaatschade.** De bestuurskamers van grote Nederlandse fossiele bedrijven zitten vol met mannen. Mannen hebben meer aandeel in de fossiele industrie, vrouwen wereldwijd hebben meer nadeel van de klimaatgevolgen van diezelfde bedrijven. »

- **Alternatieven voor de huidige fossiele industrie.**

We bieden weerstand tegen schijnoplossingen voor de klimaatcrisis. Tegelijkertijd richten we ons niet alleen op wat er misgaat, maar laten we ook zien hoe het dan wél moet.

Deze groepen willen we bereiken:

Vrouwen, gemeenschappen en activisten in het mondiale Zuiden, het brede publiek, (inter)nationale politiek en het Nederlandse bedrijfsleven.

Aanpak op hoofdlijnen

Zo gaan we te werk:

- Politieke en publieke aandacht vragen voor landen en bevolkingsgroepen die benadeeld worden door nationaal en internationaal klimaatbeleid gericht op winst in plaats van natuur, klimaat en welzijn voor de samenleving.
- Politieke en publieke aandacht vragen voor bevolkingsgroepen die disproportioneel veel klimaatschade ervaren en herstel van die schade.
- Structurele fondsenwerving voor klimaatactivisten en -organisaties in het mondiale Zuiden.
- Strategische rechtzaken ook in het mondiale Zuiden om verdere klimaatschade te voorkomen (denk aan de Shell-rechtszaak in Nederland in 2021).

Daarmee realiseren we:

- Herverdeling van klimaatfinanciering zodat vervuilende landen, bedrijven en de rijken betalen.
- Klimaatfinanciering voor groepen die de hoogste urgentie hebben.

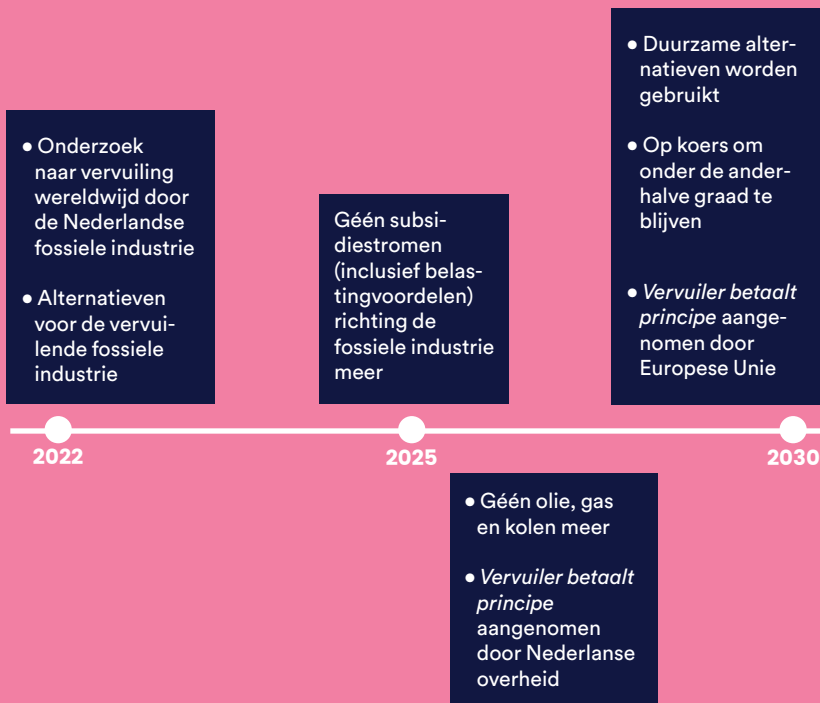
- Het in staat stellen van landen om te investeren in klimaatadaptatie/groene transitie en herstel voor verlies/schade door klimaatcrisis.
- Veerkracht van risicogemeenschappen, vrouwen en jongeren ondersteunen om voorbereid te zijn op en te kunnen reageren op klimaatrampen.

Onze ambities voor 2030:

- In 2030 werken overheden en bedrijven op basis van klimaatrechtvaardigheid en zijn ze hard op weg met het implementeren van duurzame alternatieven.
- We liggen op koers om onder de 1,5 °C temperatuursverhoging te blijven.
- Financiële steun voor klimaat-activisten en -organisaties in het mondiale Zuiden. Met als resultaat een sterkere invloed vanuit het mondiale Zuiden op klimaatbeleid.

We bieden weerstand tegen schijnoplossingen voor de klimaatcrisis én laten bewezen en duurzame alternatieven zien.

MIJLPALEN

**Om een eerlijk
klimaatbeleid te
realiseren, hebben we
feministisch leiderschap
nodig met oog voor de
planeet én mensen.**

3. Pijler: Energie & Grondstoffen

Het winnen van grondstoffen in mijnbouwgebieden gaat ten koste van mensenrechten, klimaat en milieu. Vooral vrouwen worden hard getroffen door de negatieve gevolgen van de mijnbouwindustrie. Ook als het gaat om grondstoffen die nodig zijn voor een duurzame, feministische energietransitie.

Een feministisch alternatief:

Binnen de pijler Energie & Grondstoffen richten we ons op verandering van de mijnbouw op basis van feministische principes.

Dat houdt in:

- **De negatieve gevolgen voor vrouwen, jongeren en hun gemeenschappen in mijnbouwgebieden worden inzichtelijk gemaakt voor het brede publiek.** We tonen de schaduwzijde van de huidige mijnbouw. We creëren meer bewustwording t.a.v. de huidige groene energietransitie die sterk leunt op grondstoffen en dus ook meer schadelijke mijnbouw ten koste van mens, met name vrouwen, en milieu. De huidige energietransitie biedt dan ook een kans om het in één keer goed te doen.
- **Lobby voor bindende wet- en regelgeving voor mijnbouw.** Deze wet- en regelgeving is erop gericht dat mensenrechten, klimaat en milieu worden beschermd bij het winnen van grondstoffen.
- **Private partijen ter verantwoording roepen.** Organisaties die bijdragen aan schendingen van mensenrechten en milieurechten binnen de mijnbouw worden ter verantwoording geroepen.

Deze groepen willen we bereiken:

Vrouwen en gemeenschappen in het mondiale Zuiden in mijnbouwgebieden, het brede publiek, (inter)nationale politiek en bedrijven die actief zijn in de mijnbouw.

Aanpak op hoofdlijnen

Zo gaan we te werk:

- Politieke en publieke aandacht vragen voor landen en bevolkingsgroepen die benadeeld worden door (inter)nationaal beleid dat geen oog heeft voor negatieve gevolgen van mijnbouw.
- Politieke en publieke aandacht vragen voor ongelijkheden in de waardeketens van mijnbouw en voor negatieve gevolgen voor vrouwen en gemeenschappen in mijnbouwgebieden.
- Structurele fondsenwerving voor het versterken van weerbaarheid en veerkracht voor het omgaan met negatieve effecten van mijnbouw.

Daarmee realiseren we:

- Rechtvaardige verdeling van opbrengsten en voorkomen van negatieve gevolgen van mijnbouw, vastgelegd in (inter)nationale wet- en regelgeving.

- Inclusiviteit in het maken van (beleids)plannen door alle stakeholders te betrekken en macht te geven.
- Grotere veerkracht van vrouwen, jongeren en hun gemeenschappen in mijnbouwgebieden.
- De kosten en baten van grondstofwinning en de energietransitie worden eerlijk verdeeld en er wordt rekening gehouden met de planetaire grenzen.

Onze ambities voor 2030:

- In 2030 wordt bij het winnen van grondstoffen, onder andere voor de energietransitie, rekening gehouden met mensenrechten, klimaat en milieu.

MIJLPALEN

- Deelname aan multistakeholder samenwerking(en) voor de verduurzaming van grondstoffentekens
- Strategisch participatief onderzoek naar negatieve impact mijnbouw voor lobby

- Beleidsbeïnvloeding van (overheids) beleid NL, EU, AU, UN en OESO voor betere bescherming milieu en mensenrechten
- Private partijen zijn ter verantwoording geroepen

2022

2025

2030

- Negatieve impact van destructieve mijnbouw is bekend bij publieke en private besluitvormers + het brede publiek
- *Due diligence* projecten met bedrijven
- Lessen trekken uit de implementatie van de EU conflictmineralenwet en bijdragen aan de evaluatie van de wet

- Mensenrechten, klimaat en milieu staan centraal in beleid over mijnbouw en grondstoffen. Dit beleid is geïmplementeerd

4.

Pijler: Landrechten, Landbouw & Voedselsystemen

Grootschalige, industriële landbouw domineert de huidige landbouw- en voedselsystemen wereldwijd. Dit draagt bij aan ontbossing, verlies van biodiversiteit, vervuiling en klimaatverandering. De industriële landbouw is ook zeer afhankelijk van fossiele brandstoffen. Bovendien worden gemeenschappen en vrouwen op grote schaal getroffen door water- en landroof. Daarbij verliezen ze hun toegang tot en controle over land en water en wordt hun recht op voedsel ondermijnd. Door de enorme macht van grootschalige industriële landbouwbedrijven en politiek-economische elites is het voor deze gemeenschappen lastig om illegale praktijken tegen te gaan.

Een feministisch alternatief:

Inclusieve en duurzame landbouw en voedselsystemen vragen om feministische alternatieven. De volgende doelstellingen en activiteiten zijn daarbij belangrijk:

- **De negatieve impact, van de industriële landbouw en water- en landroof op vrouwen en gemeenschappen, inzichtelijk maken voor het brede publiek.** We tonen de schaduwzijde van de huidige praktijken.

- **Promotie van agro-ecologie en het ontmoedigen van de industriële landbouw en haar drijfveren.** Agro-ecologie is meer dan natuurlijke duurzame landbouw alleen. Het staat voor een geheel van inclusieve, duurzame landbouw- en voedselsystemen gebaseerd op ecologische, economische, sociale en feministische principes.

- **Lobby voor het recht op voedsel, het versterken van land- en waterrechten en voor strakke richtlijnen.** Dit heeft onder andere betrekking op VGGT5 en FPIC6, OESO richtlijnen, alsook nieuwe wetgeving en een bindend VN verdrag dat eraan zit te komen. Deze zijn allemaal gericht op het beschermen van mensenrechten, vrouwenrechten in het bijzonder, recht op voedsel, water- en landrechten, klimaat en milieu. Waar mogelijk zetten we in op bindende wet- en regelgeving tegen schendingen van het recht op voedsel en water en van landrechten door grote bedrijven en overheden.

⁵ VGGTs = Voluntary Guidelines on the Responsible Governance of Tenure of Land, Fisheries and Forests in the Context of National Food Security

⁶ FPIC = Free, Prior and Informed Consent. Voor meer informatie zie UN Food and Agriculture Organisation, <https://www.fao.org/3/i6190e/i6190e.pdf>

Deze groepen willen we bereiken:

Vrouwen, jongeren en gemeenschappen in het mondiale Zuiden, het brede publiek, overheden en (inter)nationale instanties, politieke partijen en kamerleden, bedrijven die actief zijn in (mondiale) landbouw- en voedselsystemen.

Aanpak op hoofdlijnen**Zo gaan we te werk:**

- Politieke en publieke aandacht vragen voor landen en bevolkingsgroepen die benadeeld worden door (inter)nationaal landrechten-, landbouw- en voedselbeleid (inclusief Nederlands en Europees beleid) gericht op winst voor een kleine elite in plaats van natuur, klimaat en welzijn voor de gehele samenleving.
- Politieke en publieke aandacht vragen voor bevolkingsgroepen die te maken hebben met onrechtvaardige en niet duurzame land- en waterrechten, voedsel- en landbouwsystemen.
- Structurele financiering bewerkstelligen voor inclusief en duurzaam beheer van water en land en voor inclusieve duurzame landbouw en voedselsystemen die klimaatresistent zijn en het recht op voedsel voor een ieder garanderen.

Daarmee realiseren we:

- Beleid voor inclusief bestuur van land- en waterrechten.
- Duurzame en inclusieve landbouw- en voedselsystemen die klimaatresistent zijn.
- Veerkracht van risicogemeenschappen, vrouwen en jongeren om weerstand te bieden aan (klimaat) rampen.

Onze ambities voor 2030:

- In 2030 hebben vrouwen, jongeren en hun gemeenschappen toegang tot en controle over land en water, en worden deze rechten gerespecteerd.
- Duurzame technieken voor landbouw- en voedselsystemen (zoals smallholder agro-ecologie, kleinschalige *water harvesting* en irrigatiesystemen) worden de norm.
- Landbouw is in 2030 feministisch en onze voedselsystemen zijn inclusief en duurzaam.

**Onze visie voor 2030:
landbouw is feministisch
en onze voedselsystemen
zijn inclusief en
duurzaam.**

MIJLPALEN

- Promotie agro-ecologie is beter verankerd in beleid (gericht op korte ketens, lokale voedselsystemen en lokale controle over zaden)

- Land- en waterrechten van gemeenschappen, vrouwen en feministische bedrijven worden gerespecteerd
- Landbouw- en voedselsystemen zijn inclusief en duurzaam

2023

2025

2030

- Beleid dat agro-ecologie ondersteunt wordt uitgevoerd
- Er is nationale wetgeving opgesteld a.d.h.v. internationale richtlijnen voor community & landrechten voor vrouwen (VGGTs & FPIC) met per land specifieke doelstellingen. Deze wetgeving is geïmplementeerd
- Landrechten zijn geïntegreerd in IMVO-wetgeving

Agro-ecologie is een krachtig feministisch alternatief. Het staat voor een geheel van inclusieve, duurzame landbouw- en voedselsystemen gebaseerd op ecologische, economische, sociale en feministische principes.

5.

Pijler: Humanitair werk

Bij grote rampen zoals hongersnood, conflicten of klimaatcalamiteiten is fondsenwerving voor directe noodhulp onze prioriteit. In zo'n situatie is er meestal sprake van een acuut gebrek aan primaire levensbehoeften. Bij een humanitaire crisis onderbreken wij dus onze lopende activiteiten om noodhulp te verlenen.

Een feministisch alternatief:

Vrouwen en gemeenschappen in het mondiale Zuiden worden extra hard geraakt door klimaatrampen. Daarom moeten zij een rol krijgen in de besluitvorming over de aanpak van de klimaatcrisis. Ook hier formuleren we doelen op basis van een feministisch alternatief en klimaatrechtvaardigheid:

- **Structurele fondsenwerving voor preventieve humanitaire actie en het opbouwen van veerkracht binnen risicogemeenschappen.** Sleutel hierbij is door vrouwen geleide preventie, noodhulp en wederopbouw.
- **Politieke en publieke aandacht voor meer vrouwelijk leiderschap bij voorbereiding op en preventie van (klimaat)rampen.** In de praktijk blijkt dat dit niet alleen zorgt voor meer inclusieve noodhulp op de korte termijn, maar ook voor een verbetering van de positie van vrouwen in hun gemeenschap op de lange termijn.
- **Politieke en publieke aandacht voor klimaatfinanciering voor bevolkingsgroepen die disproportioneel veel klimaatschade ervaren.** Zij die

het minst aan het probleem hebben bijgedragen, worden het hardst door de klimaatcrisis geraakt en moeten voor het geleden verlies en de schade voldoende gecompenseerd worden door landen die verantwoordelijk zijn voor de klimaatschade.

Deze groepen willen we bereiken:

Vrouwelijke leiders in gemeenschappen, gemeenschappen in het mondiale Zuiden, het brede publiek, (inter)nationale overheidsinstanties en politiek en organisaties die zich bezighouden met preventie van en voorbereiding op (klimaat)rampen.

Aanpak op hoofdlijnen

Zo gaan we te werk:

- **Politieke en publieke aandacht vragen voor landen en bevolkingsgroepen die benadeeld worden door gebrek aan inclusiviteit bij het opstellen van crisismanagement en stimuleren van vrouwelijk leiderschap.**
- **Politieke en publieke aandacht vragen voor bevolkingsgroepen die disproportioneel veel klimaatschade ervaren en remediëring van die schade.**

- Structurele fondsenwerving voor preventieve humanitaire actie en bewerkstellen van veerkracht.
- Meer veerkracht van risicogemeenschappen, vrouwen en jongeren om voorbereid te zijn op en te kunnen reageren op (klimaat)rampen.

Daarmee realiseren we:

- Rechtvaardige verdeling van middelen met oog voor welzijn van vrouwen, jongeren en risico-gemeenschappen zodat iedereen geholpen wordt.
- Meer vrouwelijk leiderschap bij voorbereidingen op (klimaat)rampen.

Onze ambities voor 2030:

- In 2030 zijn gemeenschappen veerkrachtiger en beter bestand tegen rampen door vrouwelijk leiderschap.

MIJLPALEN

- Identificeren van gebrek aan vrouwelijk leiderschap in het voorbereid zijn op (klimaat)rampen binnen bestaande projecten van ActionAid
- Identificeren van gebrek aan veerkracht bij gemeenschappen binnen bestaande projecten van ActionAid

- Gendersgelijkheid stimuleren in de voorbereidingsfase op (klimaat)rampen in de gebieden waar ActionAid werkt.
- Sterke veerkracht bij gemeenschappen binnen gebieden waar ActionAid actief is

2022

2025

2030

- Meer vrouwelijk leiderschap in het voorbereid zijn op (klimaat)rampen binnen bestaande projecten van ActionAid
- Meer veerkracht bij gemeenschappen binnen bestaande projecten van ActionAid

6.

Pijler: Publieke diensten

Het economisch systeem is compleet uit balans door onze obsessie met kapitaal en economische groei. Er wordt voorbijgegaan aan het welzijn van mens, milieu en klimaat. Dat zorgt voor economische, sociale en politieke uitbuiting van vrouwen en gebrek aan financiering van publieke diensten. Valt het zorgaanbod van de staat weg, dan zijn het vooral vrouwen die zorgtaken overnemen. Bij de huidige inrichting van publieke diensten is de man nog altijd de maatstaf.

Een feministisch alternatief:

In een wereld waarin keuzes gemaakt worden op basis van feministische waarden zijn publieke diensten en financiering *gender-responsief*. Dat houdt in dat we rekening houden met de positie en behoeften van vrouwen bij de inrichting van publieke diensten. Binnen de strategische pijler Publieke diensten richten we ons daarom op:

- **Politieke en publieke aandacht voor een Feministisch Buitenlandbeleid (FBB) binnen Nederlandse en Europese politiek.** Buitenlandbeleid gestoeld op intersectioneel feministische waarden en met consistentie over de verschillende beleidsterreinen.
- **Vergroten van belastingopbrengsten in het mondiale Zuiden voor gender-responsieve publieke diensten en financiering, door eerlijkere belastingregels.** Dit betekent ook het einde van belastingparadijs Nederland. Ons land is nu nog een van de belangrijkste draaischijven voor internationale belastingontwijking door bedrijven.

- **Lobby tegen onverantwoorde bezuinigingen van overheden.** Aangejaagd door bijvoorbeeld het IMF en andere internationale financiers, waardoor publieke diensten worden uitgehold.

Deze groepen willen we bereiken:
(Inter)nationale overheidsinstanties, financiële instellingen en politiek.

Aanpak op hoofdlijnen

Zo gaan we te werk:

- Aandacht vragen voor landen en bevolkingsgroepen die benadeeld worden door (inter)nationaal beleid. Bijvoorbeeld door zwakke belastingwetgeving waarbij geen oog is voor gendersensitiviteit van publieke diensten.
- Druk uitoefenen op de politiek voor gender-responsieve diensten en financiering binnen Nederland en de EU.
- Stimuleren van feministisch leiderschap in publieke diensten.

Daarmee realiseren we:

- Gender-responsieve publieke diensten als goedwerkend alternatief.

- Dat welzijn centraal wordt gesteld bij het ontwikkelen en uitdragen van sociaal-economisch beleid.
- Inclusiviteit bij het maken van (beleids)plannen wordt gewaarborgd, door relevante stakeholders, vooral vrouwen uit het mondiale Zuiden, te betrekken bij plannen die betrekking hebben op hun leven.
- Progressieve belastingregels en een eerlijke verdeling van overheidsgeld ten behoeve van gender-responsieve diensten.

Onze ambities voor 2030:

- In 2030 zijn de kwantiteit en kwaliteit van publieke diensten in het mondiale Zuiden – op basis van eerlijke belastingen – toegenomen ten behoeve van een feministische zorg economie en maatschappij.
- Gender-responsieve publieke diensten worden de norm.

MIJLPALEN

- Feministisch Buitenlandbeleid (FBB) sluit aan bij doelstellingen van AA NL
- Nederlandse overheid committeert zich aan FBB

2022

2025

2030

- Nederlandse overheid neemt FBB aan
- Eerlijkere belastingregels dragen bij aan gender-responsieve diensten in het mondiale Zuiden

- Gender-responsieve diensten zijn de norm
- Nederlandse overheid zorgt dat EU zich inzet voor gender-responsieve publieke financiering
- EU neemt FBB aan

3.

Verandering van binnenuit

ActionAid heeft grote ambities. Samen met partners strijden we voor systeemverandering. We werken aan het doorgronden én gezond herdefiniëren van macht. Daarbij hebben we ook onze eigen organisatie in het vizier. Systeemverandering start immers van binnenuit.

Onze wortels

ActionAid Nederland is ontstaan uit het NiZA: het Nederlands instituut voor Zuidelijk Afrika. Onze wortels liggen in de jarenlange strijd tegen de apartheid in Zuid-Afrika. Het NiZA ontstond in 1997 door een krachtenbundeling van drie organisaties: het Instituut voor Zuidelijk Afrika (de voormalige Anti-Apartheidsbeweging), de Eduardo Mondlane Stichting en het Komitee Zuidelijk Afrika. Elk met een lange staat van dienst in de strijd tegen apartheid en in solidariteit met de bevolking van Zuidelijk Afrika. Na de afschaffing van apartheid verlegde het NiZA geleidelijk haar focus naar een rechtvaardigere verdeling van opbrengsten uit natuurlijke hulpbronnen in Sub-Sahara Afrika.

ActionAid International

In 2007 sloegen we de handen ineen met ActionAid International: een wereldwijde federatie, actief in ruim 45 landen. In 2012 werd NiZA officieel omgedoopt tot ActionAid Nederland, en trad de organisatie toe als lid van ActionAid International. Alle leden delen de missie, visie en *human rights based approach* en werken vanuit intersectioneel feministische waarden aan een eerlijke en gendergelijke toekomst. Binnen de federatie wisselen we kennis en expertise uit en werven we gezamenlijk fondsen. Samen zijn we effectiever, komen we sneller tot het juiste resultaat en daarmee wordt onze impact vergroot. Het hoofdkantoor van ActionAid International is gevestigd in Johannesburg, Zuid-Afrika.

Organisatie en aanpak

De ambitie van ActionAid Nederland en de impact die we willen creëren, is gebaseerd op de ervaringen en oplossingen van onze lokaal verankerde netwerken en op een stevig trackrecord dat we de afgelopen

decennia hebben opgebouwd. Alle federatieleden werken samen vanuit een gedeelde visie op vrouwen- en mensenrechten en een feministische meerjarenstrategie. In meer dan 45 landen werken we samen met voorvechters van een rechtvaardige, duurzame en gelijkwaardige wereld.

Lokale verankering

Internationaal werken we al tientallen jaren nauw samen met gemeenschappen en partners in het mondiale Zuiden. Daardoor zijn we goed op de hoogte van wat er speelt. De input vanuit deze groepen is leidend: onze partners in Azië, Afrika en Latijns-Amerika geven aan wat er nodig is om hun leefomgeving structureel te veranderen en gelijkjer, eerlijker en duurzamer te maken. Niet alleen op lokaal niveau, maar juist ook op nationaal en internationaal niveau, om structurele systeemverandering teweeg te brengen. De ActionAid-kantoren hebben een ondersteunende rol in de ontwikkeling van de programma's, die op initiatief van de gemeenschappen worden gestart. Samen zorgen we voor ideeën, kennis, financiering, netwerken, lobby, partners en zichtbaarheid. In alle landen zet ActionAid zich in om de naleving van vrouwen- en mensenrechten bij nationale politici en beleidsmakers te agenderen, in beleid op te laten nemen en in de praktijk te waarborgen. Internationaal slaan we de handen ineen om de grensoverschrijdende oorzaken van lokale problemen te agenderen bij internationale organen en te zorgen dat bindende afspraken worden gemaakt om de huidige status quo te doorbreken en (nieuwe) negatieve impact te voorkomen.

Kracht en kennis vergroten

ActionAid Nederland moet goed toegerust zijn om de doelen te bereiken. Daarom zetten we ons de komende jaren in om de Feministisch Leiderschap Principes (zie pagina 9) eigen te maken. Wij geloven namelijk dat verandering van binnenuit komt.

Leren is groeien. Samen met het hele team, bestaande uit twintig bevlogen collega's, volgen we 'feminist learnings'. Dit zijn workshops gericht op bijvoorbeeld het delen van macht, verantwoord samenwerken, vooroordelen herkennen en zero tolerance voor discriminatie en machtsmisbruik. De 'feminist learnings' willen we ook voor externen openen, zoals bijvoorbeeld voor onze partners. Daarom ontwikkelen we momenteel een Feministisch Leiderschap Training die breed zal worden gedeeld.

Ook vanuit de federatie wordt gewerkt om de Feministisch Leiderschap Principes nog sterker in de organisatie te verankeren en in al het werk wat we doen. In lijn met de principes werken we ook actief aan meer diversiteit en representativiteit onder de werknemers en houden we hier ook rekening mee bij het kiezen van onze partners, leveranciers, aannemers en ambassadeurs.

Public Engagement

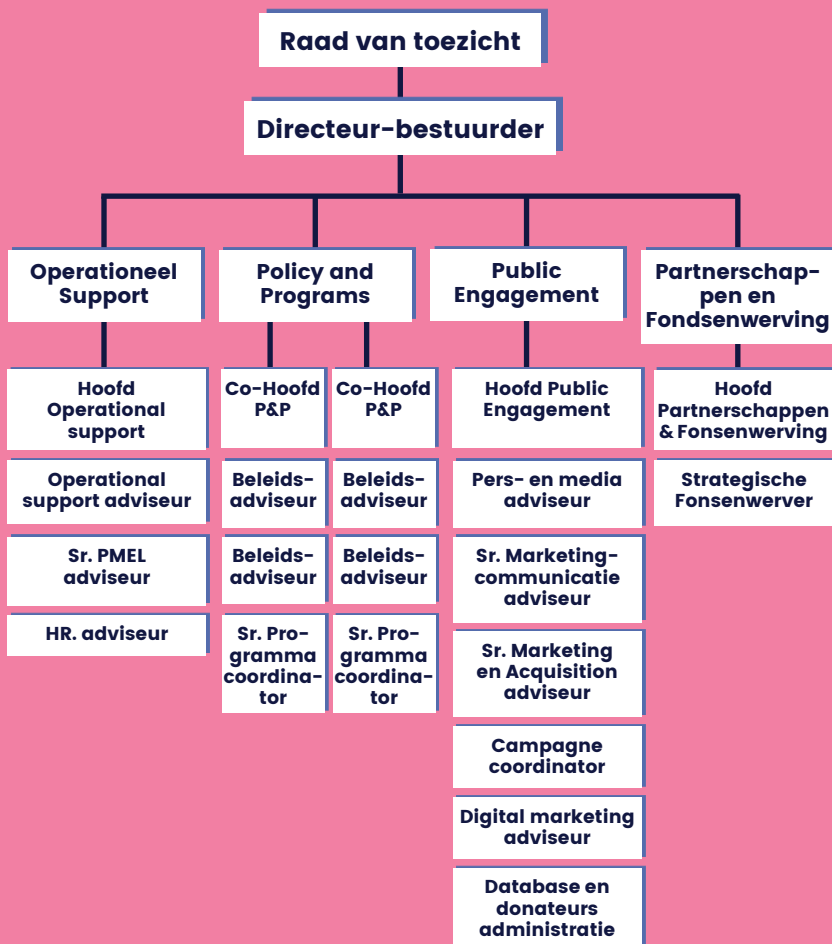
Systeemverandering realiseren is een flinke ambitie. Daarom gaan we de samenwerking met andere maatschappelijke organisaties aan waar mogelijk en bundelen we onze krachten. Daarnaast ontwikkelen we campagnes ter bevordering van de dialoog met het brede publiek en onze donateurs. Iedereen is welkom om samen met ons te strijden voor een duurzame en gelijkwaardige toekomst. De komende jaren streven we naar een forse uitbreiding van onze achterban.

Financiën

Om financiële continuïteit goed te kunnen waarborgen, zetten we in op diversifiëring van onze inkomsten. Dat doen we door naast institutionele en particuliere fondsenwerving ons te richten op (particuliere) fondsen en mogelijke samenwerkingen met bedrijven.

Systeemverandering realiseren is een flinke ambitie. Daarom gaan we samenwerking met andere maatschappelijke organisaties aan waar mogelijk en bundelen we onze krachten.

ACTIONAID NEDERLAND ORGANOGRAM

Wij geloven dat verandering van binnenuit komt. Leren is groeien. Samen met het hele team, volgen we ‘feminist learnings’ en we gaan deze ook openen voor onze partners en geïnteresseerden.

4. Begrippen

Begrippen en definities

- **Agro-ecologie** – een landbouw-systeem dat rekening houdt met mens en natuur. Staat voor een geheel van inclusieve, duurzame landbouw- en voedselsystemen gebaseerd op ecologische, economische, sociale en feministische principes.
- **Energietransitie** – overgang van op fossiele brandstoffen gebaseerd energiesysteem naar duurzame energieopwekking en gebruik, zoals zon- en windenergie.
- **Feminiene waarden** – waarden gebaseerd op de ‘zachte’ eigenschappen zoals zorgzaamheid, welzijn en vertrouwen. Het uitgangspunt is welzijn boven winst, wat typisch een masculiene waarde is.
- **Feministisch Buitenlandbeleid (FBB)** – een op het buitenland gericht overheidsbeleid met als speerpunten een eerlijkere mondiale verdeling van macht en welvaart en het beschermen van mensen- en milieurechten, aanpak van structurele ongelijkheid en inzet op gendergelijkheid en intersectionaliteit.
- **Feministische economie** – hierbij wordt een gezonde economie gezien als een economie die bijdraagt aan welzijn en zorg voor mens en natuur in plaats van groei van economie en kapitaal.
- **Feministisch Leiderschap** – transformerend leiderschap dat ongelijke machtsstructuren doorbreekt. Een wereld zonder armoede en onderdrukking vraagt om leiders die vanuit feministische waarden anderen in staat stellen te leiden en macht op te bouwen mét hen in plaats van over hen.
- **Fossiele industrie** – een industrie gebaseerd op fossiele brandstoffen, olie, kolen en gas.
- **Gender-responsief** – een aanpak waarbij rekening wordt gehouden met bestaande gender-responsief, – rollen en relaties. Bij een gender responsief plan worden specifieke behoeften van vrouwen in een samenleving meegenomen met als doel hun positie in de maatschappij te verbeteren.
- **Genderdiscriminatie** – de minderwaardige behandeling van vrouwen ten opzichte van mannen op basis van ingesloten aannames, stereotypes en overtuigingen over genderrollen in de maatschappij of voor de wet.
- **Gendergelijkheid** – de gelijke behandeling van mensen ongeacht geslacht, gender of seksuele geaardheid in de maatschappij en voor de wet.
- **Grondstoffenwinning** – winning van natuurlijke hulpbronnen zoals bijvoorbeeld mineralen of olie.
- **Human Rights Based Approach (HRBA)** – een op mensenrechten gebaseerde werkwijze die zich richt op de meest gemarginaliseerde, uitgesloten of gediscrimineerde groepen in de samenleving. Om deze groepen te kunnen bereiken is een goede kennis van gendernormen, vormen van discriminatie en machtsongelijkheid vereist.
- **Industriële landbouw** – grootschalige landbouw en veeteelt gestoeld op monoculturen en megastallen. Afhankelijk van

schadelijke input zoals kunstmest, bestrijdingsmiddelen, antibiotica, fossiele brandstoffen en andere broeikasgassen. Draagt op grote schaal bij aan wereldwijde ontbossing, verlies aan biodiversiteit, land- en waterroof en milieuvervuiling.

- **Intersectioneel feminisme** – een vorm van feminisme dat erkent dat individuen met meerdere vormen van maatschappelijke ongelijkheid en onderdrukking te maken kunnen hebben op basis van bijvoorbeeld hun gender, huidskleur, leeftijd of klasse. Deze vormen beïnvloeden elkaar en zorgen voor structurele nadelen voor vrouwen en minderheden.

- **Just Transition** – stelt de toekomst en de levenskwaliteit van werknemers en gemeenschappen veilig in de overgang naar een koolstofarme, duurzame economie. Hierbij is het van belang dat vrouwen en gemarginaliseerde gemeenschappen meebeslissen daar waar deze transitie hen raakt.

- **Klimaatfinanciering** – financiering die gericht is op het terugdringen van CO₂-uitstoot, het beperken van klimaatrampen en het aanpassen aan klimaatverandering.

- **Klimaatresistent** – weerbaar tegen klimaatverandering.

- **Masculiene waarden** – waarden met een nadruk op economische groei en materieel succes. In een op masculine waarden gebaseerde economie staan principes zoals winst, status en groei voorop.

- **Mondiale Zuiden** – refereert naar lage- en middeninkomenslanden in de wereld (verwijst niet inherent naar een geografisch zuiden).

- **Neoliberalisme** – een stroming binnen het liberalisme, waarin de overheid de rol heeft van schepper en handhaver van markten en concurrentie, met de nadruk op het maximaliseren van individuele vrijheid.

- **Risicogemeenschappen** – gemeenschappen die het meeste risico lopen op schending van hun rechten.

- **Systeemverandering** – verandering waarbij niet alleen de zichtbare gevolgen maar de kernoorzaken van structurele ongelijkheid bij de wortel wordt aangepakt.

- **Winstmaximalisatie** – economische term waarmee wordt bedoeld: het streven naar maximale winst. Hierbij wordt gekeken naar de combinatie van prijs en productieomvang waarbij de winst het grootste is.

**Welzijn
is winst
voor
iedereen**

act:onaid